

Írószervezetek az

SZENTMÁRTONI JÁNOS, a Magyar Írószövetség elnöke válaszol

Milyen rendezvényekkel készül a Magyar Írószövetség az Ünnepi Könyvhétre?

Hajó a vers! Hosszú évek óta hagyom-

FOTÓ: CZIMBAL GYULA

mány és a könyvhét egyik kiemelkedő rendezvénye a három órás hajóút a Dunán, amelyen *Az év versei* című antológia adott évi szerzői és olvasói, érdeklődők és a sajtó képviselői vesznek részt. Ezt a Magyar Napló Kiadónak köszönhetjük, és mindig a könyvhét szombat estéjén kerül megrendezésre, idén június 10-én. Ez voltaképpen a közkedvelt Versmarton programsorozat záró eseménye.

Az írók és új köteteik bemutatója minden évben közkedvelt program. Idén kiket láthatunk a színpadon?

Hogy kik szerepelnek majd a könyvheti színpadon, nem tudhatom, hiszen ezt a MKKE közvetlenül a kiadókkal egyezteteti. Azonban számos izgalmas könyv jelenik meg, melyeket szeretettel ajánlok az olvasók figyelmébe. A Magyar Napló Kiadó például egy igazi könyvritkasággal jelentkezik: *Énekek Szent Márton püspök tiszteletére*. A reprezentatív énekes- és olvasókönyv

hiteles, eddig kiadatlan források alapján tartalmazza a Szent Márton püspök, Magyarország fő védőszentjének tiszteletére írt zenetörténeti emlékeinket. A legértékesebb liturgikus és népi alkotásokat gyűjti egybe mai helyesírással, kottákkal és közérthető magyarázatokkal. A könyv melléklete egy zenei CD, amelyen a legjelentősebb énekek meghallgathatók. Hasonló érdeklődésre számíthat Heltei Gáspár *Fabulák* című könyve, amelynek CD-mellékletén Szalóczy Pál hangján hallhatóak a mesék. A kiadó tavaly elhunyt főszerkesztőjének, Oláh Jánosnak eddig kiadatlan elbeszélései is könyvhétre jelennek meg. De jelentkezik új könyvvel mások mellett Lancu Laura, Ferdinandy György és Majoros Sándor is. Az Orpheusz Kiadó hasonlóan színvonalas repertoárral készül: Szebeni Ilona *Merre van a magyar hazám? Kényszermunkán a Szovjetunióban 1944–1949* című könyve a legelső híradások közé tartozott a magyar könyvkiadásban. A szerző felhívására több mint kétszáz túlélő küldte el visszaemlékezését, ezt követően számos interjú is készült a jelentkezőkkel. Az 1997-ben elhunyt szerző településenként sorolja fel a szovjet munkatáborokba elhurcoltak nevét, és egy-egy még élő tanúval készített interjú alapján felidézi és megörökíti a háttorzongató tragédiák, jóvátehetetlen erőszakcselekmények sorát, amelyeknek zömmel a civil lakossághoz tartozó, nem egyszer fiatalkorú személyek estek áldozatul. De kiváló kortárs szerzők is kijönnek új könyvekkel a kiadónál, úgy mint például. Gömri

György vagy Karácsonyi Zsolt. A Kortárs Kiadó könyvheti kínálata sem kevésbé izgalmas: a tragikus sorsú költő, író, szerkesztő Sárközi György pályaképét rajzolja meg új könyvében fia, Sárközi Mátyás, akit egyébként június 6-án köszöntünk a PIM-ben 80. születésnapja alkalmából. De új versekkel jelentkezik a kiadónál Kiss Anna is. Jókai Anna önéletírása több mint valószínű, hogy nagy port fog kavarni, talán a könyvhét egyik szenzációja lesz – ez a Széphalom Könyvműhelynél lát napvilágot.

Új sorozatok a Fókuszban a legújabb kárpátaljai magyar irodalom. Mi tudhatunk erről?

Kárpátalja mindig is az egyik legveszélyeztetettebb régió volt a magyar kultúra megmaradása és kontinuitása szempontjából. A kitörési pontokat nehéz volt megtalálni. Ezért is becsülendő az a szívós küzdelem, amelyet többek közt az Együtt című folyóirat szellemi műhelye és a köré szerveződött kárpátaljai írócsoportunk végzett, végez. Az értékek megőrzése mellett ugyanis kezdettől fogva különös hangsúlyt fektetett azok átadására is, az ott élő ifjú tehetségek felkarolására és bekapcsolására a magyar irodalom vérkeringésébe. Úgy látom, ebből nőtte ki magát a Kovács Vilmos Irodalmi Társaság, amelyet már egy új nemzedék képviselői hoztak létre. Elnökünkkel, Csordás Lászlóval régóta tervezgettünk egy oda-vissza ható együttműködést, amelynek, remélem, gyümölcsöző és eredményes, nyitánya lesz a május 25-i találkozón a Magyar Írószövetségben.

Ünnepi Könyvhéten

GÁCS ANNA, a Szépirok Szövetsége elnöke válaszol

Az éppen húszéves Szépirok Társasága nem készül külön programmal az Ünnepi Könyvhétre, de rengeteg tervük van. Gács Annát arról kérdeztem, mennyiben változott az írószervezet élete az elmúlt két évben, amióta ő az elnök.

Nagyon fontos, nem csak minket érin-

tő változás, hogy a hozzánk hasonló szervezetek működési körülményei sokat romlottak és kiszámíthatatlanná váltak. A működési költségünket radikálisan lecsökkentették. Az NKA hónapok óta nem ír ki pályázatot, illetve, a tavasszal beadott pályázatunkra azt a választ kaptuk, hogy nyár vége előtt ne is reméljünk döntést, ez nagyon megnehezíti a hétköznapiakat meg a programszervezést is. Most van a *Kortársirodalom éve* program, ami az NKA támogatáshoz hasonlóan, éppen el van akadva. Elvileg az írószervezetek is részt vesznek egy Arany János évhez kapcsolódó kortárs irodalomnépszerűsítő programban, arra is minden-

féle terveink vannak. Aztán, hogy jót is mondjak, elég sok új dolgot elindítottunk, ami nekem szívügyem volt és nagyon örülök, hogy sikerült. Tavaly a Magyartanárok Egyesületével közösen szerveztünk programot, *Irodalom és szolidaritás* címmel. Az irodalmi hagyomány, a kortárs irodalom és a középiskolások összjátékából alakult ki egy középiskolai program. Az írók videó nyilatkozatokat készítettek kedvenc műveikről, ezeket a diákok megnézték, olvastak, és ők is írtak. Ezenkívül most nyertünk egy EU-s pályázaton egy kis pénzt, hét ország szervez közösen, kifejezetten közönségbővítést szolgáló programokat; a célja, hogy az irodalom olyan érdeklődőkhöz jusson el, akiknek önkifejezésében, önépítésében az írás fontos lehet. Mi változott, amióta én vagyok az elnök? Markánsabb lett a szépirok arcéle, kicsit jobban belementünk társadalmi, közéleti kérdésekbe, amelyekről a tagság többsége szerint írónak beszélnie kell. Legutóbb a CEU melletti nyilatkozatunknak volt Magyarországon meg nemzetközi szinten is visszhangja. Azonkívül megy az a millió dolog, amit szoktunk csinálni, író-olvasó találkozó, fesztivál, konferencia, sorozatok irodalom és színház, irodalom és társművészetek kapcsolatáról, ezekből vannak újak is meg egy csomó nagyon jól működő fut tovább, egy részük határokon túli.

Megválasztásodkor úgy nyilatkoztál, hogy újra témává kellene tenni, milyen a viszonya a kortárs irodalomnak és művészetnek az előítéletekhez, a kirekesztő, macsó

köznyelvhez. Történt valami ezeknek a kérdéseknek a tisztázására?

Az *Irodalom és szolidaritás* program is érintette ezt a témát. A diákok írásában egy csomó minden megjelent, ami az együttérzéshez és a toleranciához kapcsolódik. Sikerült erről elkezdni a beszélgetést, szó volt például a nő, a meleg kisebbség, meg a szegények helyzetéről. Tavaly, a *Maszk és önéletrajz* fesztiválon szintén előkerültek ezek a nagyon fontos kérdések.

Milyen terveitek vannak még?

Az egyik a Szépiró-díj, nagy szívfájdalom, hogy évek óta nincs. Próbáljuk újragondolni, keresünk hozzá támogatót. Volt egy *Kertész Imre emléknep* április elsején, ennek kapcsán Szegő János vezetett egy városi sétát. Folytatásaként szeretnénk Budapesten irodalmi séta sorozatot indítani, ha lesz pénzünk. A legnagyobb sikerélményünk volt nemrég, ami szintén a szolidaritáshoz kapcsolható, a *Könyvhajlék* jótékonyági árverésben vettünk részt, az Utcáról Lakásba Egyesülettel közösen. Tizenkilenc író ajánlott fel kéziratokat, személyes tárgyakat eladásra. Több, mint 5 millió Forint jött be! A pénzből mobil házakat telepítenek hajléktalanoknak. Azt gondolom, egy írószervezetnek társadalmi kérdésekre nyitottnak kell lennie. Ezen kívül a program a kortárs irodalom ünnepe is volt, az érdeklődők hatalmas összeget adtak azért, hogy egy-egy kézirat, tárgy a birtokukba kerüljön.

Kérdezt: Szepesi Dóra